

**I Liceum Ogólnokształcące
im. Stanisława Dubois
w Koszalinie**

**Przedmiotowe zasady oceniania
z biologii**

Koszalin 2024

1. Ocenianie bieżące

1.1 Czynności ucznia podlegające ocenianiu

- wypowiedzi ustne
- udział w dyskusji
- praca ucznia na lekcji
- prace pisemne
- prezentacje
- prace domowe
- planowanie i przeprowadzanie doświadczeń i obserwacji
- włączanie się w ogólnopolskie programy proekologiczne i prozdrowotne

1.2 Sposoby sprawdzania osiągnięć

- **Kontrola ustna:** obejmuje odpowiedź na podany temat oraz sprawdzenie określonych umiejętności np.: planowanie obserwacji i doświadczeń, notowanie wyników w postaci słownej i graficznej, znajomość budowy i posługiwanie się mikroskopem
- **Kontrola pisemna:** ocenie podlega
 - kartkówka - obejmuje treści dwóch ostatnich jednostek lekcyjnych lub tematów, czas trwania do 20 minut
 - sprawdzian - obejmuje jeden dział, zapowiedziany z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem (wpis do dziennika), ma na celu systematyczne sprawdzanie wiadomości i umiejętności ucznia
 - praca klasowa - ma na celu sprawdzenie poprawności rozwiązywania zadań maturalnych, zapowiedziana z co najmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem (wpis do dziennika)
- **Pisemna praca domowa:** prowadzenie dokumentacji z doświadczeń i obserwacji, formułowanie wniosków, interpretacja zjawisk przyrodniczych, analiza przykładowych zadań maturalnych
- **Karta pracy ucznia:** ocenie podlega prawidłowość jej wykonania, samodzielność, tempo pracy
- **Praca w grupie:** ocenie podlega prawidłowość wykonania zadania, inicjatywa, wyciąganie właściwych wniosków i sposób ich prezentacji
- **Praca w terenie:** ocenie podlega umiejętność obserwacji, wykorzystanie nabytej wiedzy do wyjaśnienia zjawisk przyrodniczych
- **Zajęcia ćwiczeniowe:** ocenie podlega praca z mikroskopem, konstruowanie zestawów do prowadzenia doświadczeń, przestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas pracy ze sprzętem laboratoryjnym
- **Inna formy:** ocenie podlega uzyskany wynik przez ucznia w konkursie biologicznym, olimpiadzie biologicznej, olimpiadzie wiedzy ekologicznej, olimpiadzie wiedzy o żywieniu, udział w programach prozdrowotnych i ekologicznych o charakterze ogólnopolskim

1.3 Kryteria oceniania

Zasady przeliczania osiągnięć ucznia z prac pisemnych na ocenę :

Ocena	Progi procentowe
Celująca	96%-100%
Bardzo dobra	95-85%
Dobra	84-70%
Dostateczna	69- 55%
Dopuszczająca	54-40%
Niedostateczna	0-39%

Przy ocenie odpowiedzi ustnych z biologii obowiązują następujące wymagania:

Ocena niedostateczna- uczeń nie podejmuje próby odpowiedzi albo nie spełnia wymogów na ocenę dopuszczającą

Ocena dopuszczająca- zna podstawowe pojęcia biologiczne, potrafi analizować przy pomocy nauczyciela proste fakty i zjawiska, nieumiejętnie wyciąga wnioski z przeprowadzonych doświadczeń

Ocena dostateczna- wiedza jest wyrywkowa i fragmentaryczna, uczeń nie łączy procesów biologicznych w logiczne ciągi, potrafi posługiwać się wiedzą odtwórczo, rozumie najważniejsze związki przyczynowo -skutkowe przemian biologicznych

Ocena dobra- uczeń w sposób zrozumiały i logiczny prezentuje zdobytą wiedzę i umiejętności, potrafi porównać fakty i zjawiska biologiczne, potrafi sformułować problem badawczy i hipotezę, samodzielnie wskazuje przystosowania w budowie poziomów organizacji organizmalnej do pełnionej funkcji

Ocena bardzo dobra- potrafi samodzielnie zaplanować doświadczenia i wyciągnąć wnioski, potrafi integrować wiedzę z różnych dziedzin, prezentuje wiedzę w sposób logiczny i uporządkowany; potrafi wyczerpująco argumentować, wnioskować, porównywać oraz oceniać zjawiska i procesy biologiczne

Ocena celująca- uczeń posiada wiedze biologiczną wyraźnie wykraczającą poza podstawę programową, jego zasób wiedzy i umiejętności świadczą o wyraźnie sprecyzowanych zainteresowaniach przyrodniczych

1.4 Pozostałe ustalenia

- Pisemne prace domowe i zadania uczeń zobowiązany jest oddać w ustalonym terminie; jeśli z uzasadnionych przyczyn nie zostaną one oddane, nauczyciel może wyznaczyć nowy termin; nieoddanie pracy w kolejnym terminie skutkuje oceną niedostateczną,
- Nauczyciel zobowiązany jest sprawdzić prace i ocenić w terminie:

-do trzech tygodni- prace klasowe, do 2 tygodni sprawdzian, tygodnia kartkówki (z powodu dni ustawowo wolnych od pracy lub choroby nauczyciela termin ten zostaje przedłużony o te dni),

- Następną pracę klasową może nauczyciel przeprowadzić dopiero wtedy, gdy oddane zostaną prace wcześniejse,
- Informacje o stopniu za wypowiedzi ustne uczeń otrzymuje bezpośrednio po dokonaniu oceny.
- Ocena klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych w ciągu semestru, oceny cząstkowe mają różnią się ważnością
 - a) oceny pierwszej kategorii dotyczące:
 - prac klasowych i sprawdzianów
 - samodzielnej lub zespołowej pracy doświadczalnej, polegającej na wykonaniu i opracowaniu zadanego problemu badawczego
 - aktywność ucznia na lekcji,
 - b) oceny drugiej kategorii dotyczące:
 - krótkich odpowiedzi ustnych lub kartkówek, obejmujących materiał 2 ostatnich lekcji
 - rozwiązania zadania domowego lub jego brak,
- Obowiązkiem każdego ucznia jest staranne prowadzenie notatek (notatki do każdej lekcji, zadania domowe, referaty itp.)
- Korzystanie z urządzeń elektronicznych, podpowiedzi podczas prac klasowych, sprawdzianów i innych form sprawdzania wiedzy i umiejętności wymagających samodzielnej pracy skutkuje oceną niedostateczną.

2. Ocenianie śródroczne i roczne

Kryteria ocen klasyfikacyjnych (klasyfikacja śródroczna i roczna).

Ocena	Wymagane wiadomości i umiejętności
Niedostateczna	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">- nie potrafi wykonać prostych zadań przy pomocy nauczyciela- nie zna terminologii biologicznej i podstawowych procesów biologicznych- nie wykonuje ćwiczeń na lekcjach i w domu- nie przystępuje lub nie uzyskuje pozytywnej oceny podczas kontroli pisemnej
Dopuszczająca	Uczeń: <ul style="list-style-type: none">- zna podstawowe pojęcia i procesy biologiczne- potrafi przy pomocy nauczyciela analizować proste fakty i zjawiska- ma problemy z posługiwaniem się nomenklaturą biologiczną i samodzielnym wyciąganiem wniosków z przeprowadzonych doświadczeń

Dostateczna	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna proste fakty i pojęcia biologiczne - łączy podstawowe procesy biologiczne w ciągi logiczne - potrafi posługiwać się wiedzą odtwórczo w zakresie podsumowań, porównań i ocen faktów - słabo posługuje się nomenklaturą biologiczną - nie zawsze wyciąga prawidłowe wnioski z przeprowadzonych obserwacji i doświadczeń
Dobra	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna budowę i funkcjonowanie organizmu człowieka jako zintegrowanej całości - zna przyczyny omawianych zjawisk i procesów biologicznych - potrafi porównać fakty i zjawiska biologiczne - potrafi korzystać z różnych źródeł informacji - potrafi dostrzegać zależności pomiędzy omawianymi procesami
Bardzo dobra	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi integrować wiedzę z różnych dziedzin - potrafi analizować fakty i zjawiska zachodzące w przyrodzie - potrafi samodzielnie formułować hipotezy i przeprowadzać doświadczenia biologiczne - prezentuje wiedzę w sposób logiczny i uporządkowany
Celująca	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - potrafi wyczerpująco argumentować, wnioskować, porównywać i oceniać zjawiska oraz procesy biologiczne - jest finalistą lub laureatem konkursów i olimpiad

Zasady ustalania ocen klasyfikacyjnych (klasyfikacja śródroczna i roczna):

- Ocena klasyfikacyjna nie jest średnią arytmetyczną ocen uzyskanych w ciągu semestru,
- W semestrze przewiduje się w klasach mających:
 - a) w wymiarze 1 godziny tygodniowo - jedną prace klasową, jeden sprawdzian albo jedną ocenę uzyskaną podczas bieżącej kontroli ucznia
 - b) w wymiarze 2 godzin tygodniowo- jedną prace klasową, jeden sprawdzian albo jedną ocenę uzyskaną podczas bieżącej kontroli ucznia
 - c) w wymiarze 3 godzin tygodniowo (profil biologiczno- chemiczny)- jedna praca klasowa, dwa sprawdziany oraz jedną ocenę uzyskaną podczas bieżącej kontroli ucznia
 - d) wymiarze 4 godzin tygodniowo (profil biologiczno-chemiczny)- dwie prace klasowe, dwa sprawdziany oraz jedną ocenę uzyskaną podczas bieżącej kontroli ucznia
- Podstawą klasyfikacji jest uzyskanie przez ucznia:
 - a) w wymiarze 1 godziny tygodniowo - co najmniej 2 oceny
 - b) w wymiarze 2 godzin tygodniowo- co najmniej 3 oceny
 - c) w wymiarze 3 godzin tygodniowo co najmniej 4 oceny

c) w wymiarze 4 godzin tygodniowo co najmniej 4 oceny

Uczeń ma prawo do poprawy pisemnego sprawdzianu. Forma poprawy może być ustna lub pisemna.

Poprawa obejmuje także sytuacje szczególne np. zdarzenia losowe, długotrwała nieobecność ucznia spowodowana chorobą.

3. Postępowanie w sytuacjach szczególnych

3.1

Jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej stwierdzono, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia niemożliwi lub utrudni mu kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej, szkoła stwarza uczniowi szanse uzupełnienia braków poprzez:

- 1) wspólne omówienie przez nauczyciela biologii i ucznia zakresu braków w osiągnięciach edukacyjnych;
- 2) wskazanie przez nauczyciela biologii działań ucznia niezbędnych do poprawienia osiągnięć edukacyjnych;
- 3) uzgodnienie przez nauczyciela biologii i ucznia wspólnych działań nauczyciela i ucznia prowadzących do poprawy osiągnięć edukacyjnych

3.2 Podwyższenie przewidywanej oceny rocznej

3.2.1. Uczeń może ubiegać się o wyższą niż przewidywana ocenę roczną, jeśli z ocen częściowych, które wykazują spełnienie wymagań edukacyjnych nie wynika ona jednoznacznie.

3.2.2. Warunki i tryb uzyskania oceny wyższej niż przewidywana określa nauczyciela uczący w zależności od indywidualnej sytuacji ucznia i po analizie ocen częściowych (form ustna lub/i pisemna sprawdzenia wiedzy i umiejętności).

3.3 Komisyjne ustalenie oceny

W przypadku prośby ucznia o komisyjne ustalenie dla niego oceny rocznej (z przyczyn wskazanych w PZO) i zezwolenia wydanego przez dyrektora szkoły, przeprowadza się egzamin złożony z następujących części:

1. Test (45 minut)

W skład testu wchodzi zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności: posługiwania się terminologią biologiczną, wyszukiwania informacji w tekście, dokonywania analizy porównawczej wybranych układów, formułowania problemów badawczych i stawiania hipotez, wyciągania wniosków

2. Odpowiedź ustna (3 pytania)

Egzamin zawiera różnorodne zadania, w tym takie które sprawdzają umiejętność zapamiętania i zrozumienia wiadomości. Przedmiotem egzaminu jest materiał nauczania z drugiego semestru.

3.4 Egzamin poprawkowy

Uczeń, który w wyniku klasyfikacji uzyskał z biologii ocenę niedostateczną może zdawać egzamin poprawkowy, który składa się z następujących części:

1. Testu (60 minut);

W skład testu wchodzi zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności: posługiwania się terminologią biologiczną, wyszukiwania informacji w tekście, dokonywania analizy porównawczej wybranych układów, formułowania problemów badawczych i stawiania hipotez, wyciągania wniosków.

2. Odpowiedzi ustnej (3 pytania).

Egzamin zawiera różnorodne zadania, w tym takie które sprawdzają umiejętność zapamiętywania i zrozumienia wiadomości. Przedmiotem egzaminu jest materiał nauczania drugiego semestru lub – jeżeli w wyniku klasyfikacji śródrocznej uczeń otrzymał ocenę niedostateczną- obu semestrów.

Wynik egzaminu

1. Wynik egzamin wyrażony jest w skali procentowej, z zachowaniem zasady, że połowa punktów jest możliwa do uzyskania w części pisemnej a połowa w części ustnej.

2. Wynik egzaminu może być pozytywny lub negatywny. Wynik pozytywny uzyskuje uczeń, który uzyskał co najmniej 40% punktów możliwych do zdobycia.

3.5 Egzamin klasyfikacyjny

W przypadku nieklasyfikowania ucznia z powodu 50% nieobecności lub wyższej usprawiedliwionej nieobecności na lekcjach biologii uczeń ma prawo zdawać egzamin klasyfikacyjny, który składa się z następujących części:

1. Testu (60 minut);

W skład testu wchodzi zadania sprawdzające wiadomości i umiejętności: posługiwania się terminologią biologiczną, wyszukiwania informacji w tekście, dokonywania analizy porównawczej wybranych układów, formułowania problemów badawczych i stawiania hipotez, wyciągania wniosków.

2. Odpowiedzi ustnej (3 pytania).

Egzamin zawiera różnorodne zadania, w tym takie które sprawdzają umiejętność zapamiętania i zrozumienia wiadomości. Przedmiotem egzaminu jest materiał nauczania z semestru.

